

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Május' 11-dikén, 1821.

Spanyol Ország.

A' mi közönséges Ujságleveleink' Madridi magános tudósítója, így ír onnét, Madridból, Aprilis' 16-dikán: —“

„Mikor ezen levelet írom, félek, hogy talám el se' mehet oda, a' hova írom, tehát bizontalanra, csak röviden 's csak a' fontosabb történetekről írok. Az a' Kurir, kinek ma ide a' Francia Országi és Északi levelekkel meg kellett volna érkezni, Ó-Castiliában az Insurgensek által felfogattatván, attól tartok, hogy a' Madridból arra felé menő leveleket is ezen sors fogja érni. Hanem a' mi a' dolgot illeti, nem csak ezen részenként való támodások, melyek Országunkat most, itt amott nyughatatlankodtatják, 's a' mellyekből a' mi fő városunk, nevezetesen pedig a' külső Ország nagyon keveset vagy majd semmit se' tudnak, gerjesztik-fel bennem azt a' szomorú meggyőződést, hogy nekünk lehetetlen leszen a' polgárok közt való háborut, elkerülni, hanem inkább a' Corteseknek azon tegnapi határozása, a' melly által egész Spanyol Ország támodás' és hadakozás' állapotjában lenni jelent dik. (Itt azt a' határozást érti az író, melly szerént ezen túl azok, a' kik özszeesküvési foglalatoskodásban fogattatnak-el, azonnal hadi ítélőszék' elejébe állittanak, 's három nap alatt megítéltetnek. Lásd a' közelébb költ M. Kurirt). Ezen naptól, tegnaptól, fog-

va kezdem én számlálni a' mi városaink 's faluink között támodandó véres hadakozást. Eddig csak holmi kevés támodásokról hallottunk, ezentúl özszeesküvésekről fogunk hallani. A' tegnap törvényé tettett határozást megolvashatják Uraságotok az Ujságokból. Egy olly Biztosságtól, melyben mint tagok, Romero, Alpuente, Calatrava 's több ezekhez hasonlók ültek, nem is lehetett egyebet várnunk: de ott volt ezen Biztosságban Martinez de-la-Rosa is, 's ő is pártját fogta ezen törvénynek — és ezt a' Cortesi Gyűlés is megerössíté! Már ezen-túl minden emberek (ezzel pedig leginkább a' Papságra van a' célzás), kik azzal fognak vádoltatni, hogy magokat politikai mesterkedésekbe, veszedelmes egyesületekbe, vagy is a' Státust veszedelmeztető özszeesküvésekbe avatták, vagy pedig, hogy a' fennálló systema ellen való engedetlenségre való eszközül szolgáltak, Regularis vagy Nemzeti katonaság' tisztjeiből formáltatandó ítélőszék elejébe adattatnak 's ez által ítéltetnek meg, és ezen ítélet, mihellyest azt a' tartomány Fő Kapitánnya megerössíti, azonnal végrehajtatik! E' tehát már most Spanyol Országban a' Törvények' uralkodása!“ — 's azok a' természeti Itélő Birák, kik elől senki el nem vonattathatik, egy zabolátlan fegyveres csoportnak fennrebedő (exaltatus) gondolkodású tisztjei! Esmereni kell ezen embereket, hogy azon iszonyatosságot, hogy már most ezek mon-

)

danak valakinek életére vagy halálára ítéletet, érezni lehessen! Ezen katonafenyíték nélkül való csoportoknak Kompániáik (fenyíték nélkül valóknak nevezhetem őket, mert, hogy egyebet elhalgassak, magam hallottam, hogy itt a fő városban a sor előtt kommandirozó tisztjeiket melly mocskos szavakkal illették) magok választanak tiszteket magoknak, a kiknek ezen méltósága két esztendeig tart. (A nemzeti milicziáról beszél). De minek magyarázzuk tovább azt: hogy mi legyen egy olty törvény alatt lenni, inelly a maga tulajdon természetere szerént minden törvényeknek megszűnését nyilatkoztatja-ki és pecsétli-meg? Illy eszközökhöz való folyamodásra kényszerítettik az az Országlás, melly az Uralkodást a közönséges vélekedésnek nevében ragadta magára, 's már most ezen vélekedést a legrettenetesebb törvény által akarja határok között tartani. Hogy micsoda állapotban legyen Ó-Castilia, mutatja az említett Kurirnak letartóztatása. Sevilla körül ezen helységek, Mázoriegos, Cuihos-de-Sant-Clemente, Cubillo-de-Ecia, Cubillo de Campo, Revilla-de-Campo, los Anjines, Revillares, Carcedo, Modubar, Cardeba, Dijo, 's több mások már fel valónak lázzasztatva; a katonaság 's a Sevillai miliczia csendesítette-le őket addig a meddig: de a mi Ujságiróink okosok lévén nem sokat beszélnek az efféle történetekről. Alcoy, Elche, Orihuella 's több más 14—20 ezer lakosokat magokban foglaló városainkban is véghetetlenül erőssödik a Constitúciónak felfordittatására törekedő lélek, azolta, hogy a nép a fabrikákat özsze törte. Lorcában egy Nemzeti miliczia tisztet nagyon megsebesítettek, azért, hogy azt kiáltotta: hogy Éljen a Constitúció! Egy felől az úgy nevezett Servilismus, más felől a demagogiai fejtelenség ellen kell küszködni.

Hogy Barcellonában az Ultraliberális nép a maga gyáva Kormányozóját arra kényszerítette, hogy több leg tekintetesebb Püspököket, egyéb fő Papokat, 's Generálisokat, haladék nélkül számkivetésbe küldjön, azért, hogy ezen személlyek, előtte gyanusok voltak, ezt nagyon dicséretesnek 's követésreméltónak találták a Madridi Ujságlevelék: — „Valameddig (így irt az egygyik), ezen Servilis Püspökök el nem kergettetnek, 's valameddig csak a Constitúciónak kedvellőji nem tartatnak-meg; valameddig azon Magistratusok, a mellyek 1814-ben a Liberálisok ellen pert indítottak, Algiriába nem küldtetnek; valameddig minden katona és polgári tisztviselők a Constitúciónak imádójivá nem lesznek: addig lehetetlen a Constiúciónális Monárkhianak jó lábra állani.“ — Végezetre nagyon jóvállja ezen Ujságiró a Madridi lakosoknak, hogy kövessék a Barcellonaiak által adatott példát! — A Valencziai polgári tanács olly insolens Jakobinusi hangon írott Feladást küldött az Országlószékhez, melyről azt lehet mondani, hogy: non plus ultra! ki-mondják benne egyenesen, hogy most utólszor beszélnek! Illy gyümölcsöt termett a mi előbbeni Ministereink által elvettett mag; az a játék, mellyet a Jakobinusok a Madridi Magistratussal elkövettek, követőkre talált. A Corteseknek azon titkos üléssekben, hol a Valencziai Magistrátusnak ezen írása felolvastatott, több tagok kibocsátkoztak ezen Jakobinismus ellen, melynek fejtelenség fog lenni a vége: hanem az illy mérséklettebb gondolkodású tagoknak beszédjekre nem halgatnak az illy revolúciós időkben. Minden revolúciókban találtattak itt ott eszes, egyenes, 's a szabadságot okosan szerető emberek: de minden revolúciókban éppen ezek szolgáltak végezetre a Despotis-

musnak segítő vak eszközökül; végre kirántják kezeikből a' gyepőt, 's többire magok is feláldoztatnak azért, hogy bölcsek nem voltak. Én úgy itélek, hogy a' visszatérés nállunk, mellyet én eddig még lehetségesnek tartottam, már most lehetetlen."

A' Tarrazonai (nem Tarragonai) Püspök, egy 70 esztendő öreg ember, a' minap irt okért, Spanyol Országból számkivettetésén, Aprilis' 17-dikén Bayonnéba megérkezett. Irunból 25 lovas Vadászok, egy Oberster 's egy Hadnagy kísérték ki.

A' Párisi Ujságírók külömbkülömbféle kedvetlen környülállásokat közlenek a' Spanyol dolgokról: — „A' Francia leveles postát (így szoll a' Gazette-de-France) a' Francia Országási időbéli hires Merinó nevű Guerilla vezérnek most ismét újabban organizáltatott Guerilláji tartoztatták le 's fosztották meg leveleitől Burgos és Vittoria között. A' kereskedő leveleket mind elégették. Ezen Bándá 400 jól felfegyverkezett emberekből áll. Az emberek napjára 6 Reálókból álló zsoldot kapnak. Illy Bándák lepték most el egész Spanyol Országot."

„Aprilis' 7-dikén (így szoll a' Journal-de-Paris, egy Madridból Aprilis' 17-dikén indult magános tudósítás után) Valencia tartományának Alcoy nevű városában népzendülés volt, a' melynek nagyon kedvetlen következései valának. A' város' elobbeni Alkádja helyébe új Alkádöt (Policziai Biztost) kellett választani. Azonban a' Valencziai fő Kapitánynak, Eliónak (ki még mind ez ideig fogságban tartatik) valami Contrarevolúciós barátja véghez vitte, hogy a' nép éppen ezen Eliót váloszsa Alkádnak, 's ugyan ezen Barátja Eliónak a' népet ezen válosztásnak proklamálására is reá vette. Az eloljárók ezt a' dolgot nem szerették, katonákat hívtak segítség-

gül: de a' nép ezeknek is ellent állott 's az erőszakot erőszak által akarta vissza verni; a' katonák tüzet adtak, de a' népnek is fegyver lévén kezében az is tüzzel felelt; több emberek megsebesedtek, 's el is estek. Végre, minekutánna a' lázszatók között sokak elfogattattak, helyre állott a' csendesség, de csak estve későn.

A' Cortesek' egygyik ülésében azon jóvallások vétettek vitatás alá 's végeztettek is el, a' mellyek azt tárgyzzák: hogy ennekutánna semmi afféle pénzeket ne küldjenek Romába, mellyeket eddig a' Pápa bizonyos Egyházi tárgyakért kapott Spanyol Országhól. — Azt is a' Journal-de-Paris, hasonlóképpen egy magános levelezője után írja, hogy az Ultraliberalis rész, melly a' Cortesek' gyűlésében sokkal számosabb, mint az azzal ellenkező, még eddig minden jóvallásoknak tellyes vakmerőséggel ellene állott, a' mellyek oda célzottak, hogy az 1812-dik esztendőbéli Constitúción némelly olyan változásokat tegyenek, mellyek által, mint a' mérséklettebb gondolkodású tagok remélik, Spanyol Ország' csendessége és békessége fenntartattathatna. — Két régi Guerillás vezérek, Longa és az úgynevezett 's esmeretes Pástor (Pap), az első Bilbaóban a' másik Villafrancában, elfogattattak. Az okát nem írják miért.

Itt következik a' Journal-des-debatsból is egy Iruni magános tudósítás, melly onnét Aprilis' 22-dikén indult, és hasonló kedvetlen jóvendölésekkel van tele Spanyol Országra nézve: — „Az Ur' jóvendölése (így szoll ezen tudósító a' nevezett Ujságnak Írójához) a' mi Revolúciónknak elkerülhetetlen következésire nézve, talám még hamarabb be fognak tellyesedni, mint az Ur maga is gondolta volna. Ha jól jut eszembe, azt irta vala az Ur egy alkalmatossággal: hogy a' Kadixi Corte-

sek által készített Constitúciónak nem lehet azon részint igen mérték felett nagy erő, részint igen nagy gyengeség miatt, mellyek az általa szereztetett intézetekben uralkodnak, magában fel nem fordulni. Nem lehet, hogy ezt minden által ne lássa, ki a' maga kinyílt szemeit most a' mi állapotunkra veti. Hanem, míg ezen idő elkövetkezik, addig kemény próbákat kell nekünk kiállani. A' mi Corifeusaink mint látszik (mert valamint másutt úgy itt is sokat jádznak titokban) eltökéltették magokat. Az a' plánumjok: hogy a' magok' uralkodását a' haza' omladékain fundálják-meg. Egy rettenetes törvény által (melly által a' feljebb említett hadi ítélőszékek felállítottak) nekünk olly Revolúziós Tribunálok adattatának, millyenek az 1793-dik esztendőbeliek (Franczia Országban) voltak. Az ezekkel való célzás fenyegetődzés és elnyomás; hanem valóságos resultatumjok felingerlődés és rebellió lehet. Az egyetlenegy haszon, mellyet az elvádoltatandó személyek ezen törvényből fognak venni a' lehet, hogy az ő megítéltetéssek' módja megrövidül; mint-hogy a' Contrarevolúziós mesterkedése-kért eddig elfogattatott személyeket az a' bizonyos jövődö biztathatta, hogy a' legrettenetesebb tömlöczökben esztendőkig senyvedhetnek, a' nélkül, hogy az a' reménség táplálhatta volna őket, hogy megítéltetnek, mint ezt az itt következő megtörtént példák nyilván bizonyítják: —

A' szerencsétlen Generális Rodriges Valdes, ki a' Kadiksban 1820-ban, Márczius' 10-dikén és 11-dikén történt vérontásokért tizenhárom hónapoktól fogva tömlöczben ül, illy irást hirdettetett-ki a' Kadiksi Diariumban: „Minthogy az a' rossz bánásmódja, mellyet szenvedek, engem minden ahoz való reménségtől megfoszt, „hogy az ellenem indittatott pert elvégez-

„tetni szemlélhessem, 's nékem kötelessé-
„gem azon iparkodni, hogy legalább fa-
„miliámmal magamról mocsok nélkül való
„emlékezetet hagyjak hátra: tehát könyör-
„gök, hogy engedtessek-meg, hogy ár-
„tatlanságomat, akár a' tartományi Ta-
„nács, akár a' Magistrátus, akár pedig
„más legbuzgóbb patriótákból álló Junta
„előtt megbizonyithassam.“ — A' szegény
Diarium' írójának nagyon meggyült volt a' baja, azért, hogy csak ezen csekély és megillető sorokat is kiadta vala ezen Ujságlevélben; 's az ő példáját tudtomra még csak egy Madridi Ujságíró se' követ-
te. — „Corunnában, hol Don Agar Péter, az első Török Paschához hasonlító hatalommal országol, még csak azon kérelmet se' mérték kihirdetni az Ujságírók, mellyet az Orenseebéli 's egyéb fogházakból a' foglyok, a' föld alatt lévő nedves tömlöczökből, a' Cortesek' gyűléséhez intéztek. Ezen kérelemnek csak valami nagyon rövid summázatját olvasták-fel a' gyűlésben, melly azt egy Biztosság' elejébe utasította, a' hol örökös felejdékenységnék tengerébe merülve fog maradni. Illy sok nevezetes embereink, kiknek buzgósága által, a' valóságos Hősi virtusokkal felruházott Spanyol Ország néhány esztendő előtt az idegen jármot a' maga nyakából lerázta, most setét tömlöczökben senyvednek! Nem csak Papok 's Nemesek senyvednek itt, mint ezt az emberek nálalok (Párisban) hinni láttatnak: hanem azon derék vitéz Guerilla vezérek között is sokak, kik a' Francziáknak minden hadakozási mesterségeiken minden vitézségeken truczóltak. Itt találjátok senyvedni, Uraim, a' vakmerő bátor Novaretét, kit most se' más, hanem egyedül csak az ő klastromból kiszökött régi fegyveres pajtása, Páter Nebot foghatott-el és szolgáltathatott kézhez. Itt találjátok Quesa-

dát, ki a' megszabadulási hadakozásban Oberstlieutenántságra emeltetett vala. Ké-
vés napok előtt az esmeretes Pastort (Pa-
tot) és Longát is elfogták Bilbaoban, kik
a' megszabadulási hadakozásban hasonló-
képpen nagyon esmeretesekké tették ma-
gokat. Így Elio, Eguia, és Morales Ge-
nerálisok, kik a' Bonaparte ellen viselt
hadakozásokban nagyon megkülömböztet-
ték magokat azon időkben, midőn a'
Quiroga és Riego neveket a' mi hadi tu-
dósításainkban híjába keresitek, most mind
külömbkülömb fogházakban ülnek. Mint
látszik, Generál Morillót se' jobb sze-
rencse várja, a' ki mostanság Amérikából
viszsa érkezett. Ötet a' Burgosi és Vit-
toriai Patrióták, ott útozván által, nagy
hidegséggel fogadták. Azt gondolják né-
mellyek, hogy hadi ítélőszék' elejébe fog
állittatni, azért, hogy egy Rebellissel
(Bolivárral), és egy Insurgens (a' Vene-
czuelai) Országglószékkal, alkudozásba mé-
részllett bocsátkozni! A' mi Guerilájink majd
minden Spanyol tartományokban felkeltek
's védelmezik magokat a' Revolúciós em-
berek ellen. Merino, a' Villa-Diegói
Pap, 400 jó lovasokkal Vittoria és Bur-
gos között az országútnak mellett folytatja
a' munkát. Aprilis' 18-dikán a' Bayonné-
ből Madrid felé útozó leveles postát letar-
tóztatta 's leveleit elvévén mind elégette.
De vagynak még egyéb bajaink is. A' sok
etétetett tisztviselők legnagyobb inségék-
kel küszködnek; a' csufolódás 's kegyet-
lenkedés társalkodva kísérik őket. Egy-
gyik Liberalis Ujság illy jóvallást tevé e-
zen napokban: „A' Despotismusnak ezen
,réggi segédjeit mind egy nagy házba kel-
lene rekeszteni, 's ott Rumford' leve-
,sével tartani!“ — Az alatt, hogy né-
mellyek efféle ügyetlen 's pogány jóvalla-
sokat tesznek, más részről számtalan ke-
nyérvesztegető hivatalokat állítottak fel.

A' Cortesek' Dieriuma egy Direktornak
4 Redaktornak, 12 sebess irónak, három
Correktoroknak 's három egyéb író-deá-
koknak ad foglalatosságot, és így jövedel-
met is; ezeken kívül más féle tisztviselő
is nagy számmal találhatunk a' Cortesi Can-
cellariában, Archivumban, és Bibliothé-
kában. Egy más példája a' sok igazság-
talankodásnak az is, hogy Spanyol Ország-
ban most, ha a' békességes lakosok vala-
mi olly, ámbár becsületes polgárt válasz-
tanak hivatalra, ki a' mostani elhatalma-
sodott részhez nem tartozik: a' Patrioták
készek erőszakkal is véghez vinni, hogy
ezen választásból semmi se' legyen. Így
történt nem régen Alkoy városában is,
hogy egy becsületes polgárnak Alkaddá lett
választatását erőtelennek nyilatkoztatták a'
Constitúcionálisok olly fogás alatt, hogy
ezen polgár Eliónak rokona volna. Ebből
vér-ontás is nagy következett (ezen törté-
netet a' feljebb említett másik tudósító egy
kevésbé másképpen adta elé), a' melly
csak azután csendesedett-el, minekutána
a' választó emberek, olly fogás alatt, hogy
Servilis emberek volnának, fogságra vi-
tettek. Egygyik eszköz, mellyel az el-
hatalmasodott rész nagy haszonnal él, ab-
ban áll, hogy a' népet azzal ijeszti, hogy
melly rossz lenne annak a' következése,
ha az ellenkező rész olly Contra-revolu-
ciót csinálhatna, melly által a' határt nem
esmerő hatalom 's az önn' kény szerént
való kormányozás ismét az Udvarnokok
kezére jutnának, egy szóval, ha az a'
szerencsétlen systema, melly az úgy ne-
vezett 7-dik Márcziusi Revolúciónak ki-
ütését könnyítette, ismét vissza hozattat-
na. Némelly külső Országi Ujságlevelek-
nek kemény beszédjeik is nagyon éles
fegyvereket adnak a' Spanyol Revolúciós
Korifeusoknak kezekbe, a' kik ezen heves
nyilatkozatásokat az idegen Ujságokból

ismét mind kihirdetvén, azután tele torokkal azt kiáltozzák, hogy a' Hősi vitéz hátorsággal bíró Spanyolokat lánczra akarják verni. Sok legnagyobb belátással felruházott embereink, kik a' Kadiksban készült Constitúción a' nagyobb rossznak elkerültethetése végett némelly változásokat tétetni szeretnének, a' vak, vagy hebehurgya vissza térésnek, és az idegen seregek' Spanyol Országba való beütésének még csak a' meggondolásától is irtóznak. A' Revolúciós rész' Korifeusai pedig, a' kik ezen nemzeti kevélységet jól esmerik, ezt okosan is használni tudják; melyre nézve nagyon szükséges, hogy azon jó gondolkodású Spanyoloknak kívánsága, kik a' Constitúción némelly változtatásokat tétetni szeretnének, jól meggondolva segitessék elő, hogy jó következései lehessenek. A' mikülömböző gondolkodású embereink között naponként nagyobb mértékben látszó ellenségesülés, még minket is, de nagyon siralmas veszedelmek után annak a' nemzetnek (a' Francziáknak) valósággal használatos példaadására vezérelhet, melly maga szabadította meg magát a' revolúciónak jármától.

Két Siciliák' Országa.

Nápolyban mostanság számos emberfogdosások történtek. Mint mondják Borelli, a' Parlamentum' volt Elölülője, 's Coletta, az utóbbszori hadiMinisteris, kik az előbbeni Revolúcióban nagy személyeket jádzottak, az elfogattattak közt vannak.

Az új Helytartó Sicilia szigetén Cardinális Grayina, hathatósan tudja folytatni új hivatalát. Egyebek közt kihirdettette, hogy minden parancsolatok, a' mellyek régebben a' titkos Egygyesületek ellen kiadattak voltak, most újabban

szorosán vissza hozattattak. A' Hirálly még nem útozott volt el Romából Nápoly felé.

T o s k á n a.

Ő Cs. K. Fő Herczega a' Toskánai Nagy Herczeg, a' ki egy darabig terhes beteg volt, de már egészen meggyógyult, Április' 24-dikén, a' Romából vissza felé útozó Maximilián Szakszoniai Princznek 's két leányainak, kik közül ő Nagy Herczega, Maria Ferdinándával már mátkaságban van, Arezzóig elejikke útozott, 's onnét együtt 26-dikban Florenziába vissza érkeztek, 's estve a' Nagy és Fő Herczeg' Vejének Carignan Princznek társaságában, minnyájok theatromra mentek. A' Nagy és Fő Herczegnek a' fenn-nevezett Kir. Princzaszszonnyal Maria Ferdinándával való házossági összekelése ezen napokban véghez fog menni.

Nagy Britannia.

Londonból azt a' különöst írják, hogy tíz Fabrikáknak tulajdonosaik minden munkásaikat egyszerre elbocsátották, azért, hogy nem akartak egy olly nyilatkozatást aláírásaik által megerössíteni: Hogy ők semmi titkos társaságoknak nem tagjai, és hogy semmi efféle társaságokhoz nincsen semmi közök.

A' Londoni levelek egyéb eránt most nagyobbadon a' Nagy Héti és Husvéti in-nepléseknek leírásával vagynak tele. A' régi bevett rendtartások szerint Zöld Csőtörtökön most is annyi öreg férjfiú és asszony személyeket, a' hány esztendő a' Király (most tudniillik 59 férjfiut és 59 asszonyt) ajándékoztak meg szokott innepi pompával, két asztal mellett ülve, a' White-Halli Udvari Kápolna' szomszédságában egy nagy szobában. A' Vice-Elemoziná-

rius Pap vitte-be hozzájuk fényes processióval az ajándékokat, mellyek a szokás szerint eledelből, italból, pénzből, 's bizonyos ruhadarabokból állott. Előbb egy pohár sert ittak a' Király' egészségiért, 's utoljára egy jó kancsó boron rekesztették-bé.

Husvét Hétfün nagy és fényes vendégséget adott a' Londoni Lordmájor ö is a' bévett rendtartások szerent. A' vendégek közt szemléltettek lenni, a' Király' egygyik testvér öcsén a' Susseksi Herczegén kívül, a' Leicesteri Herczeg, és sok Lordok 's az alsó Háznak az Ellenző részén lévő sok esmeretes tagjai. Ebéd után következtek az egészségivások, a' hol természet szerent a' Király' egészségéért való ivás volt az első. A' God save the King is elénekeltetett. Mikor a' Királynéért való ivásra került a' sor, a' Királyné' barátjai mind felállottak: de találtattak a' társaságban nembarátjai is, a' kik ülve maradtak, 's fütyölni kezdettek, hanem amazok sokkal többen lévén, nagy Éljen kiáltozásaik által ezeknek fütyölését elnyomták.

P o r t u g a l l i a.

Párisi levelekben lehet olvasni: hogy a' Corteseknek azon vegzése, melly által a' Feudale Jusok eltöröltettek, Lisbonában sokakat megkedvetlenített, azért, hogy ezeknekeltöröltetése miatt sok emberek, kiknek addig nagy jövedelme volt vagyonaikból, már most nagyon leszállittatva lenni szemlélik jövedelmeiket. A' Koronaörökös, ki a' legújabb tudósítások szerent Februariusnak lefolyta alatt készült a' VI. dik Don Juan nevű hajón' Európa felé elvezni, Portugalliában Connetabeli hivaltalt fog felvenni, hanem 2000 emberekből álló fegyveres sereg 's két Anglus Fregát által fog elkisértetni, melynek hire nem jó kedvet okozott Lisbonában némel-

lyeknek, 's ha igaz leszen, nem fogja kellemetesíteni a' Princznek megérkezését."

S. Domingo.

Ezen szigetnek azon részén, a' melly eddig a' Christoph uralkodása alatt Királyság volt 's ennek megszünése után a' sziget' Respublikai részéhez csatoltatott 's a' Boyer' Elösülösége alatt egy egészszettett volt, özszeesküvés vétetett vala munkába Boyerellen a' Christoph Richard nevű volt Generalisa Herczeg Marmelade által, de szerencsésen felfedeztetett és eleje vétetett. Ezen Herczeg Marmelade, már még a' Christoph' életében mesterkedett azon, hogy Urát megbuktassa, 's helyette maga üljön a' thrónusra. Ezt tudta Boyer, hanem jó tétemények által a' Christoph hatála után jobb emberré akarta tenni; 's nemcsak hogy Ostályos Generálisnak meghagyta, hanem Kápvárosa' Kommandánságában is megerössitette, 's egyebet is mindent megadott néki, a' mit kívánt; 's ő, még is jóltevője órulójává lett. Herczeg Marmeladénak valami Paulin nevű Oberster volt az özszeesküvésben segítője, a' ki, játék által-é vagy mi által? nem tudják, sok pénzt szerezvén, a' katonaságnak egy részét megvesztegette. A' vége, két szóval ezen özszeesküvésnek a' lett, hogy Richard egy hadi isélőszek elejébe állittatván, halálra iteltett 's már meg is ölettetett.

Ujabb Tudósítások.

Spanyol Ország. — A' Spanyolok, mint a' legújabb Journal de Paris néhány magános tudósítások után közli, siető lépésekkel közelitenek a' veszedelem' örvénye felé. Ide teszünk ezen magános tudósításokból vagy kettőt: —

„Madridból Apr. 19. dikén. Zöld vagy Nagy csötörtökön, a' Király mint minden esztendőnként szokott, nagy gá-

lával és egész Udvarával templomba akart menni. Tehát parancsolatot kaptak az őrző sergek, hogy álljanak - ki fegyveresen. Hanem ezen parancsolat nem soká vissza vétetvén, olly hír futott széllyel, hogy ő Felsége rosszúl lévén, most nem fog kijöni — azonban az a' hír is elterjedt más felől, hogy a' Ministerek a' Király személyes bátorságára nézve rossz jeleket vettek volna észre. Annyi bizonyos, hogy Aprilis' 18-dikára virradó éjjel a' Királyi palota' udvarán két gyanus embereket elfogtak."

„Irunból Apr. 23-dikán. Madridban Apr. 19-dikén szörnyű özszeesküvés vala a' kiütéshez közel. Ámbár a' Királyt rosszúl-léte meggátolta abban, hogy ezen napon kimehessen, de a' revolúziós népsalak még is azt kiáltozta rebellis hangon, hogy mutassa-meg magát. Az egész miliciának 's reguláris őrző seregnek ki kellett állani a' lármázóknak elszélesztésére, 's a' csendességnek helyreálltatására."

„A' Spanyol szélekről Apr. 24-dikén. Azon tudósítások, mellyeket részint útasoktól részint a' Madridi postán kaptunk, ezeket foglalják magokban: „Apr. 20-dikára virradó éjjel tudtára esvén az őrző sergeknek Madridban, hogy a' fő tiszti karok özszeegyülekezvén affelett tanácskoznak, hogy a' csendességet miként tartathassák-fenn, minthogy valamelly özszeesküvésnek azon éjjel való kiütésétől féltek — tehát ezen sergek önként fegyvert fogtak és kiállottak. Nem soká meghatározott módon kivilágosodott a' dolog, hogy a' Madridi Polgári Kormányozó olly tudósításokat kapott legyen, hogy a' Cortesek'

gyülésének tagjait Nagy Péntek' éjczakáján meg akarják ölni: ehez képpent a' Madridi fő tiszti karoknak u yan ezen éjjeli gyülésében meghatároztatott, hogy azon Nagy Pénteki processiók, mellyen a' Király és familiája meg szoktak jelenni, most maradjanak-el, mint hogy itt a' rossz indúlatú embereknek alkalmatossága lehetne arra, hogy ő Felségét valamelly megbántással illessék, 's ez által alkalmatosságot szolgáltatassanak a' dolgok' jelenlévő rendjének felfordittatását tárgyazó fogásra. — (Ezen előtudósításokban, mint akár ki egy tekintettel csak a' sokféle különböző datumokból is észre veheti, némelly homályosságok uralkodnak: tehát még bővebb 's megigazító tudósításokat kell ezen tárgyokról várnunk a' jövő Keddig).

Magyar Ország.

A' Pesti Ujságlevelekben ezeket olvassuk: —

Szerdán reggel 10 órakor Budán a' Királyi vár templomában Te Deum, és Nagy Misé tartatott, azon Isteni ajándékért, hogy az Austriai Felséges Tsászárnak, és Apostoli Magyar Királynak segítő Seregei Piemontban is szerentsések voltak a' Pártütést elnyomni. Ezen ájtatóságot Méltóságos és Fő Tisztelendő Paintner Mihály Noviai Püspök, és Kir. Helytartószék Tanácsosa tartotta, ő Tsászári Királyi Fő Hercezségének a' Palatinusnak, Ferdinand Királyi Fő Hercegnek, és minden Politikai, Cameralis, és Hadi Fő Tisztségeknek jelenlétében. A' Katonaság puskákból, a' Patantyúsok ágyúkból tettek köszöntő lövéseket. —